

afferede siden 1850, har Befæstningsvæsenet ladet disse Reverser faae en anden Form, saaledes, at Bedkommende forpligter sig til at borttage sin Bygning, naar det af Krigsbestyrelsen forlanges uden at der siges det Mindste om, i hvad Diemed, det stæer. Derfor det saldt Krigsbestyrelsen ind, at see sig vred paa en eller anden Bygning, saa skulde det være Grund nok overfor Gieren til at forlange hans Bygning nedreven. — Det var i Genhold til de her udviklede Lovbestemmelser og Tilstande, at der under vor Discussion om Loven af 6te Juli 1867 opstod en Meningsforsjæl og Meningskamp, som vil være i friff Grundring hos de ærede Medlemmer, der dengang deeltog i Rigsdagens Forhandlinger. Den Anskuelse, som stod i Harmoni med Loven af 6te Januar 1852, og for hvilken adskillige Medlemmer her i Salen talte, og som jeg i Udvalget særlig forsvarede, var den, at naar Staten nedlagde sine Fæstningsværker, maatte derved hele den tidligere Indskrænkning overfor de private Grundeiere, som alene havde knyttet sig til Hensynet til Fæstningsværkerne og Byens Forsvar, bortfalde uden videre. Den grundede sig paa Overbevisningen om, at Staten ikke havde nogen anden Ret over dette Terrain, end den at forlange, at Fæstningens Forsvar ikke skulde skædes, og i det Dieklif, da Staten erklærede, at Fæstningen ikke mere var til, maatte dermed Indskrænkningen bortfalde uden noget Bederlag eller nogen Erstatning, ligesom den var bortfalden for det siernere Terrain ved Loven af 6te Januar 1852. Denne Anskuelse fik et noget andet Udtryk i Formen, men fuldkommen Tilslutning i Realiteten fra et andet Mindretal i det nedsatte Folkethingsudvalg, den da værende Rigsdagsmand for Randers Amt 1ste Balsfreds (Jacob Jensen), om hvem det forresten kan siges, at om end Hænderne vare Jacobs, saa var dog Nøsten Glaus, — ja, det er nok egentlig omvendt; Nøsten var Jacobs, men Hænderne vare Glaus; den Mindretals-Betænkning, som er indbragt af ham og med hans Navn, skyldes, som det ikke er nogen Synd at røbe, væsentlig Dberst. Eschening, der under sin tidligere Optræden her i Rigsdagen med al mulig Stykke har hævdet den Anskuelse, at Demarcationsindskrænkningen

saa udelukkende var knyttet til Fæstningsværkerne, at den, saasnart Fæstningen hævedes, maatte bortfalde uden Bederlag. Men i Modsetning hertil fremkom en anden Anskuelse, der blev særlig her i Thinget. Den gik ud paa, at hvorledes det end oprindelig havde forholdt sig med Demarcationsindskrænkningen, har Staten nu engang ved den kommen i Besiddelse af Noget en Ret eller Magt, der kunde blive et betydeligt Aktiv, at Staten ved at opgive Demarcationstvangen paa een Gang skaffede de private Grundeiere en meget betydelig Værdiforøgelse, at det derfor var rimeligt og billigt, at de delte med Staten den store Fordeel, der saaledes uden nogen Handling fra deres Side kom dalende ned til dem fra Himlen. Denne Anskuelse seirede her i Thinget med et stort Aletal; Sagen gik næsten eenstemmig gennem Landstinget, Loven blev stadfæstet af Kongen, og dermed maa dette Spørgsmaals Afgjørelse betragtes som endelig. Der kan ikke være Tale om nu at vende tilbage til en Retstrægtning, der af den lovgivende Magt efter en omhyggelig Prøvelse er bleven underkendt. Hvad Mening man end kan have havt i sin Tid om Rigtigheden og Retfærdigheden af Afgjørelsen, følger det af sig selv, at man efterat en Lov har talt sit sidste Ord, maa bøie sig, maa resignere; man kan ikke blive ved at fastholde en Anskuelse, der er bleven underkendt af den Magt, som i vor Stat er den afgjørende; Spørgsmaalet derom maa altsaa nu bortfalde, og jeg vil i mine følgende Betragtninger ikke paa noget Punkt støtte mig til den Opfattelse af de private Grundes Afgang til Byggefrifhed uden Bederlag, som jeg dengang hævede; jeg skal lægge alene Loven af 6te Juli 1867, og dens Aand til Grund. Men det har været nødvendigt at give denne Advarsel, fordi man ellers ikke rigtig kan forstaae, hvad der danner Byggegrunden for Aboveensstemmelsen, og hvori det Urigtige bestaer ved den Fremgangsmaade, der er brugt af Krigsministeriet ved Udførelsen af Lovens værige Bestemmelser, og i den hedsindvirkende Sfølge Lovens S. 5 skal der paa det forudoms Demarcations Terrain sekretæres en vis Expropriation, som staaer i Forbindelse med Planen for Anvendelsen af det til Fæst-